

GEORGE SAUNDERS

Lincoln al bardo

Traduït de l'anglès per Yannick Garcia

Edicions de 1984
Barcelona

Títol original:
Lincoln in the Bardo
Copyright © 2017 by George Saunders
This translation is published by arrangement with Random House,
a division of Penguin Random House LLC
All rights reserved

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Primera edició: abril de 2018

Disseny de la coberta: Estudi Satué
Disseny de la imatge de la coberta: Planeta Arte & Diseño

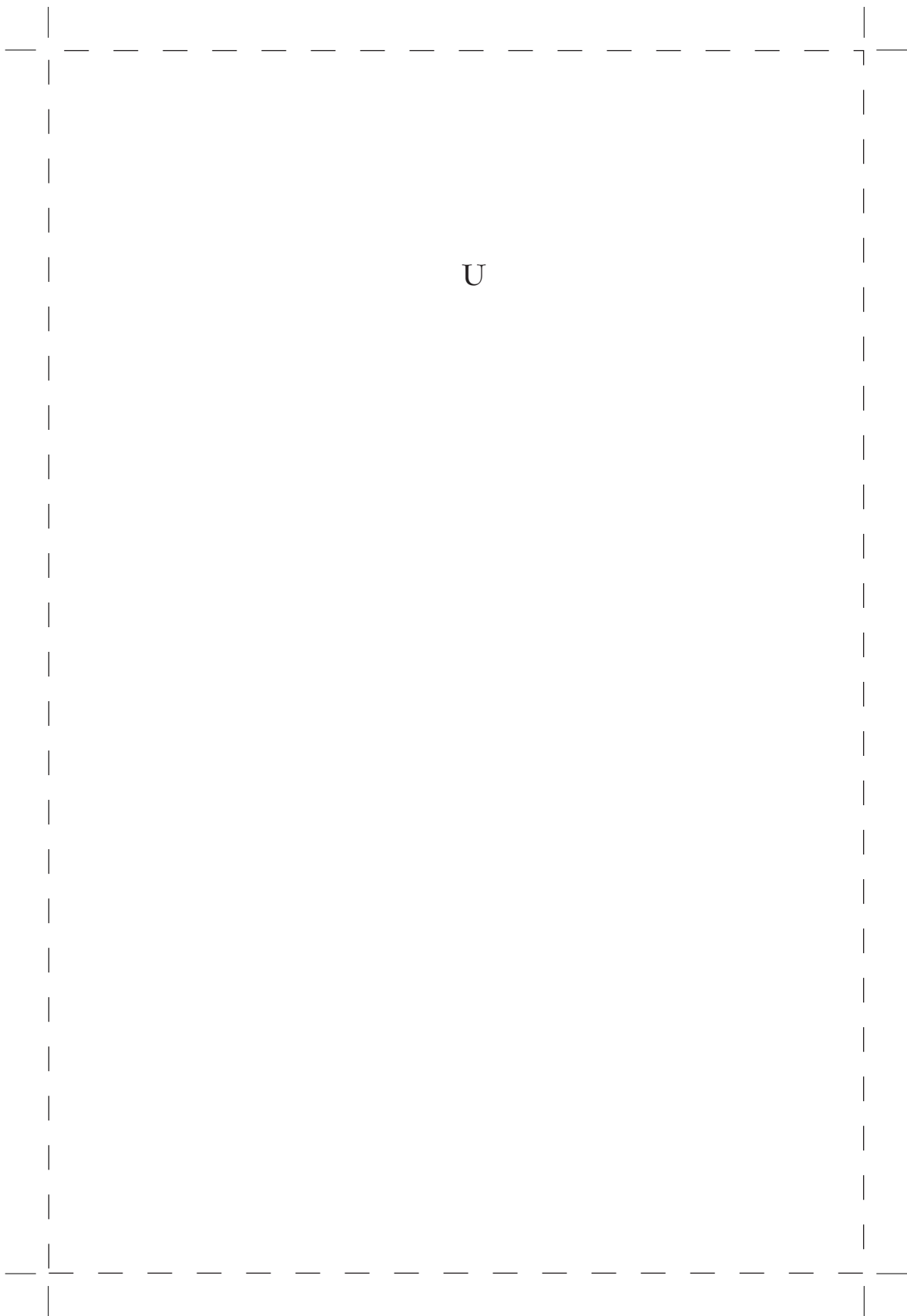
Copyright © de la traducció: Yannick Garcia
Copyright © d'aquesta edició: Edicions de 1984, s. l.
Trafalgar, 10, 2n · 08010 Barcelona
Correu: 1984@edicions1984.cat
www.edicions1984.cat

Imprès i relligat a Romanyà-Valls

ISBN: 978-84-16987-26-9
DIPÒSIT LEGAL: B. 6.356-2018

Tots els drets reservats.
Prohibida tota forma de còpia i la distribució d'exemplars
mitjançant lloguer o préstec públics.

A la Caitlin i l'Alena

I.

El dia que ens vam casar, jo en tenia quaranta-sis; ella, divuit. I ja sé el que us passa pel cap: home més gran (no pas prim, una mica calb, ranc d'una cama, dents de fusta) exerceix la seva prerrogativa conjugal, la qual cosa posa en un compromís la pobra jove...

Però no és veritat.

Això és precisament el que em vaig negar a fer, ves per on.

La nit de noces em vaig arrossegar escales amunt, amb la cara vermella del beure i la ballaruga, me la vaig trobar tota engalanada amb una coseta així com prima que una tieta li havia obligat a posar-se, amb el coll de seda que li flamejava lleument de tant tremolar... però no m'hi vaig veure amb cor.

Amb paraules de dolçor, li vaig obrir el cor: era una dona preciosa; jo, vell, lleig, gastat; aquella unió era estranya, no raïa en l'amor sinó en la conveniència; el seu pare era pobre; la mare, malalta. Era per aquell motiu que la noia era allà. Jo tot això ho sabia perfectament. I no gosaria posar-li un dit al damunt, li vaig dir, quan em vaig adonar del seu espant i... la paraula que vaig fer servir va ser «repugnància».

Ella em va assegurar que de «repugnància» no en sentia, per bé que em vaig fixar que, de la mentida, se li contreia la cara (formosa, enrojolada).

Li vaig proposar que fóssim... amics. Que, de portes enfora, ens comportéssim en tot com si haguéssim consumat la nostra aliança. A casa meva, que s'hi sentís distesa i feliç, i que fes el que calgués per fer-se-la seva. Jo no esperaria d'ella res més a canvi.

I així és com vam viure. Ens vam fer amics. Molt amics. Però res més. Ara que, era moltíssim, allò. Rèiem junts, preniem decisions sobre la vida domèstica: ella m'ajudava a tenir més en consideració el servei, a adreçar-m'hi amb menys indiferència. Tenia molt bon ull i va efectuar una reeixida renovació de les estances amb una despesa ínfima respecte del previst. Veure-la com s'il·luminava quan entrava jo per la porta, notar que se'm repenjava quan conversàvem sobre alguna qüestió domèstica, va millorar la meva sort de maneres que em veig incapaç d'explicar. Jo havia estat feliç, o prou si més no, però de sobte em vaig començar a descobrir recitant una oració espontània que feia senzillament així: *És aquí, encara és aquí*. Era com si un riu cabalós hagués decidit córrer per dins de casa meva, que ara estava amarada d'una sentor d'aigua dolça, i la consciència d'una cosa pròdiga, natural i corprenedora em rondava constantment.

Un vespre, quan sopàvem, sense demanar-l'hi, davant d'una colla d'amics meus, va començar a cantar-me les lloances... Va dir que era un bon home: atent, intel·ligent, afable.

En coincidir les nostres mirades, vaig entendre que ho havia dit de cor.

L'endemà em va deixar una nota a l'escriptori. Si bé la timidesa li impedia expressar aquell sentiment en paraules o accions, segons deia la nota, la meva amabilitat envers la seva persona havia causat un efecte d'allò més desitjat: era feliç, se sentia realment còmoda a casa *nostra*, i volia, deia ella exactament, «expandir els confins de la nostra felicitat comuna fins a les intimitats a les quals sóc, encara, aliena». Em demanava que l'orientés en aquell menester, tal com l'orientava «en tants altres aspectes de la vida adulta».

Vaig llegir la nota, vaig fer cap al sopar i... vaig veure que realment refulgia. Vam intercanviar unes mirades de complicitat davant dels criats, encantats davant d'aquella cosa que, vés a saber com, havíem aconseguit crear-nos partint d'uns materials tan poc prometedors.

Aquella nit, al seu llit, vaig procedir amb cura per no ser una altra cosa que el que havia estat: amable, respectuós, deferent. No vam fer gaire cosa —petons, abraçades—, però imagineu-vos, si sou tan amables, la riquesa d'aquella inesperada indulgència. Tots dos vam sentir la glopada del desig (i tant, sens dubte), però reforçada per l'afecte lent i sòlid que havíem bastit: un lligam fiable, perdurador i autèntic. Jo no era un home inexpert: n'havia fet de tots colors de jove; havia passat prou temps (i mal m'està el dir-ho) al Carreró del Marbre, a la Barretera, al nefand Cau dels Llops; havia estat casat abans, i amb bona salut, així que... però la intensitat d'aquell sentiment era cosa desconeguda per a mi.

Tàcitament va quedar entès que l'endemà a la nit continuaríem explorant aquell «nou continent» i al dematí me'n vaig anar a la impremta per resistir l'atracció gravitatòria que em demanava que no sortís de casa.

I justament aquell dia, ves per on, va ser el dia de la biga.

Sí, nois, quin atzar!

Es va desprendre una biga del sostre i em va caure precisament *aquí* mentre era al despatx. Així que vam haver d'ajornar els nostres plans fins que no em recuperés. Seguint el consell del meu metge, vaig fer cap a...

Van decidir que una mena de caixa per a malalts seria... resultaria...

hans vollman

Eficaç.

roger bevins iii

Eficaç, sí. Gràcies, amic meu.

hans vollman

Un plaer, com sempre.

roger bevins iii

Doncs allà em teníeu, a la caixa per a malalts, sentint-me un ceballot, a la saleta, la mateixa saleta que feia no res (amb joia, amb sentiment de culpa, agafant-li la mà) havíem travessat de camí cap a la seva estança. Aleshores va tornar a venir el metge i els seus auxiliars van dur la meva caixa per a malalts al seu carro per a malalts, i allà vaig veure que... vaig veure que els nostres plans acabarien sent ajornats de manera indefinida. Quin desengany! ¿Quan, doncs, coneixeria els plaers absoluts del llit conjugal; quan contemplaria les seves formes nues; quan se

m'acostaria ella amb aquella coneguda disposició, amb la boca famolenca, les galtes ruboritzades; quan els seus cabells, deixats a l'oure en un lasciu gest, davallarien per fi per sobre nostre?

Doncs bé, tot apuntava que calia esperar que finalitzés la meva recuperació.

Un gir veritablement empipador.

hans vollman

I tanmateix, amb paciència, tot passa.

roger bevins iii

Certament.

Si bé, les coses com siguin, en aquell moment no m'ho va semblar. En aquell moment, quan jeia allà al carro per a malalts, encara deslligat, vaig descobrir que em podia absentar breument de la meua caixa per a malalts, en sortia disparat i aixecava petites polsegueres, i fins i tot vaig esberlar un gerro que hi havia a l'eixida. Tot i així, ni la dona ni el metge, que departien amb posat seriós sobre la meua lesió, no se'n van adonar. No ho podia tolerar. I vaig moure un petit sagramental, la veritat, vaig fer fugir els gossos entre ganyols perquè em vaig esmunyir entre ells i els vaig provocar a cadascun el somni d'un ós. En aquella època n'era capaç! Ai, quins temps! Ara seria tan capaç de provocar el somni d'un ós en un gos com de convidar a sopar el nostre jove amic aquí present!

(Sí que fa cara de jove, ¿oi, senyor Bevins? ¿És la figura? ¿El posat?)

Tant se val, me'n vaig tornar a la caixa per a ma-

lalts, somicant com ho fem tots... ¿Això ja ho heu viscut, vós, fillet? Quan tot just som uns nouvinguts en aquesta eixida de l'hospital, jove senyor, i ens ve de gust plorar, el que passa és que ens enrigidim només un xic i notem una sensació lleument tòxica a les articulacions, i per dins ens esclaten tot de cosetes petites. De vegades, si fa poc, se'ns pot escapar alguna caqueta. Que és precisament el que vaig fer jo dalt del carro aquell dia: vaig fer una cacona quan encara feia poc, a la meva caixa per a malalts, de la ràbia, ¿i què vaig aconseguir? Des d'aquell dia que la guardo, aquesta caca, i de fet —espero que no ho trobeu descortès, jove senyor, ni de mal gust, espero que això no sigui un obstacle per a la nostra incipient amistat— la caca encara és a hores d'ara a la meva caixa per a malalts, per bé que molt més resseca!

Verge santa, ¿que sou un nen?

Sí que ho és, ¿oi?

hans vollman

A mi m'ho sembla. Ara que ho dieu.

Ara ve cap aquí.

Ja gairebé del tot format.

roger bevins iii

Em disculpo. Déu meu Senyor. Restar confinat en una caixa per a malalts quan encara s'és un nen... i haver d'escoltar un adult que exposa la presència d'una cague-rada resseca a la seva caixa... no és precisament, diguem-ne, la manera ideal d'incorporar-se a un nou, daixò...

Un nen. Només un marrec. Déu del cel.
Disculpeu-me, de debò.

hans vollman